

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

5 жовтня 2022 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Сьогодні в порядку денному 10 пунктів.

1. Щодо стану виконання рішення комітету від 17 серпня 2022 року “Про стан виконання і проблеми підготовки до початку 2022/2023 навчального року в умовах воєнного стану та шляхи їх розв’язання”.

2. Щодо стану виконання рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 15.06.2022 року “Про стан забезпечення підручниками та навчальними посібниками закладів загальної середньої освіти України до нового 2022/2023 навчального року”.

3. Проект Закону про внесення змін до Закону України “Про Національну поліцію” (щодо присвоєння спеціальних звань поліцейським, відрядженим до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання).

4. Проект Закону про внесення змін до Закону України “Про Національну поліцію” щодо удосконалення порядку відрядження поліцейських до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання та присвоєння їм спеціальних звань.

5. Проект Постанови про підтримку ініціативи української молоді щодо створення міжнародного студентського молодіжного руху “Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам України”.

6. Проект Закону про внесення змін до Законів України “Про громадянство України” та “Про забезпечення функціонування української мови як державної” щодо умов прийняття до громадянства України.

7. Про створення робочої групи з напрацювання ініціатив із нормативно-правового забезпечення функціонування корпоративних закладів освіти.

8. Про створення робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України (реєстраційний номер 5450).

9. Про внесення змін до плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період восьмої сесії дев'ятого скликання.

10. Різне.

Колеги, чи є у когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу за нього проголосувати. Хто за? 4. Іван Григорович – 5. Бачу.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олену бачу. Ольгу бачу. Дякую, колеги, одноголосно рішення прийнято.

(Загальна дискусія)

КИРИЛЕНКО І.Г. ...питання. Сергію Віталійовичу, я прошу вибачення. Не бачу колег. Скільки нас є?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нас вистачає. Нас багато, майже всі. Зараз Наталя Романівна підключиться і все буде добре.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую. І всіх вітаю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

ГРИШИНА Ю.М. Я теж тут, Іване Григоровичу. Ви не бачите, Сергію Віталійовичу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно і бачимо і чуємо Юлія Миколаївно. Хіба можливо якимось інакше?

ГРИШИНА Ю.М. Слава богу. Я спокійна.

КИРИЛЕНКО І.Г. Тоді комітет повноцінний... тепер бачимо. Вітаю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми всіх бачимо і всіх чуємо. А поки що все нормально пропоную перейти до безпосередньо порядку денного. Отже перше питання: щодо стану виконання рішення комітету від 17 серпня 2022 року “Про стан виконання і проблеми підготовки до початку 2022/2023 навчального року в умовах воєнного стану та шляхи їх розв’язання”. Доповідачем є Міністр освіти і науки Сергій Миколайович Шкарлет. Співдоповідачам є Сергій Валерійович Колебошин. Сергію Миколайовичу, доброго дня! Ми вас вітаємо і готові вас.

ШКАРЛЕТ С.М. Доброго дня і вам! Тільки там написано "представник міністерства". Я, з вашого дозволу, дам певну інформацію загальну, а після того у нас Віра Борисівна доповість щодо дошкілля, позашкілля. І Андрій Олександрович – фахова предвища і вища освіта.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

ШКАРЛЕТ С.М. Вже на сьогодні маємо, спочатку сумна дещо статистика, пошкоджено сьогодні 828, вибачте, це дитячі садочки. Ми на сьогодні маємо зруйнованих 309 закладів освіти і пошкоджених 2 292. Взагалі 2 601 заклад, який на сьогодні перебуває в стані пошкодження або зруйнування. В цілому по Україні 1 108 шкіл, на жаль, знаходяться на тимчасово окупованих територіях.

Перш за все у нас взагалі на початок навчального року цікавило питання безпеки, враховуючи те, що на початок липня ми мали лише 11% захисних споруд, наявності захисних споруд в середньому у всіх закладах освіти. На сьогодні було визначено 26 400 об'єктів закладів освіти, які придатні до початку нового навчального року і які мали пройти соціальну перевірку. На сьогодні більше 25 тисяч або 95% закладів освіти перевірено. З них, статистика, маємо стриманий оптимізм стосовно зростання кількості укриттів і формування якомога більшої безпеки для учасників освітнього процесу. І станом на 30 вересня, і сьогодні допущено до освітнього процесу 16 тисяч 274 об'єкти або будівлі закладів освіти – це майже 62%. І зокрема по сферах, це заклади фахової передвищої та вищої освіти – майже 75% готовність до забезпечення безпечного освітнього процесу. Для закладів професійно-технічної освіти цей показник

найбільший, він складає 92,5% по об'єктах. Заклади загальної середньої освіти – 68,9. І це, приблизно, та сама цифра, яка підтверджується і наявністю очної або змішаної форми навчання. В закладах дошкільною освіти майже 51%. Інші заклади освіти, це позашкільна освіти – це приблизно 59%.

Враховуючи підготовку до нового навчального року ми проаналізували стан виконання і проблематику щодо рішення комітету від 17 серпня 2022 року. І на деяких пунктах хотів би зупинитись окремо перед тим, як передати нашим колегам слово.

Пункт 1. Узгодити спільно з ЄС можливості для дітей з України, які знайшли тимчасовий захист в цих країнах, здобувати повну загальну середню освіту в українських закладах освіти, зокрема в дистанційній формі, екстернатну, сімейну, домашню без одночасного обов'язкового обов'язку ними бути здобувачами освіти в закладах освіти країни перебування.

По більшості країн така ситуація була здійснена ще в 25-26 лютого і, починаючи навіть з 1 березня, діти отримали можливість в більшості країн ЄС, перебуваючи одночасно і навчаючись дистанційно в форматі української школи, в тому числі і відвідувати школи країн Європейського Союзу. Однак є країни, які не дозволяють, навчаючись в українській школі навіть онлайн, не відвідувати заклади освіти, зокрема це Португалія.

У мене два тижні тому був Zoom з міністром освіти Португалії. Те саме буде завтра відбуватися, 6 міністрів країн Європейського Союзу: Литва, Латвія, Естонія, Чехія, Польща, Словаччина – будуть в Івано-Франківську збиратись там і теж обговорювати ці питання. Наприклад, там, де є більша частина наших дітей, це Польща, в Польщі не обов'язково відвідувати національні заклади освіти, якщо ви навчаєтесь в онлайн в Україні. Але є країни, зокрема Португалія і країни Балтії, там де відвідування закладу освіти є обов'язковим. На жаль, це є національне законодавство.

Пункт 3.2. Розробити проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо запровадження міждисциплінарних освітніх програм на бакалаврському рівні та гнучкої тривалості завершення навчань. Це якраз те, що проговорювали і з Сергієм Віталійовичем, і з Юлією Миколаївною для... певні

програми, зокрема і до пришвидшення бакалаврату – до 3 років. Сьогодні така концепція розробляється. І я сподіваюсь, що ми найближчим часом проговоримо з профільним підкомітетом вищої освіти і після всіх узгоджувальних процедур: і по Регламенту, і Кабміну, і Верховної Ради – будемо виносити на узгодження.

Пункт 3.3. Ініціювати перед Кабінетом Міністрів України створення стабілізаційного фонду підтримки закладів вищої та фахової передвищої освіти, які постраждали внаслідок військової агресії. Міністерство освіти і декілька поданих Міністерством фінансів доповідних записок акцентувало саме увагу і на цій проблематиці: щодо виділення коштів в розмірі 8 мільйонів 416 тисяч 804 за бюджетною програмою 2201140 "Фонд розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти" з метою проведення ремонтних відновлювальних робіт в закладах освіти, які постраждали внаслідок військової агресії. Це і так звані "капвидатки", і водопостачання, інженерні мережі, покрівлі, виконання заходів з пожежної безпеки.

Відповідно до 29-ї статті проекту Закону "Про Державний бюджет України на 2023 рік" пропонується створити в обсязі такий стабілізаційний фонд на 19 мільйонів 361 тисяча щодо ліквідації наслідків збройної агресії в складі спеціального фонду державного бюджету з метою подолання наслідків, спричинених збройною агресією. Рішення про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії приймається Кабінетом Міністрів за погодженням з Комітетом Верховної Ради з питань бюджету.

Пункт 3.4. 1 вересня поточного року надати інформацію по резервним залишкам підручників та посібників, а також пропозиції по перерозподілу на користь закладів загальної середньої освіти, чиї бібліотечні фонди частково постраждали, пошкоджені або знищені. Стосовно виконання цього пункту рекомендації. Слід зазначити, що в резервному фонді навчальної літератури Міністерства освіти і науки України станом на 30 серпня на збереженні перебувало 355 тисяч примірників підручників і посібників для учнів 1-11 класів закладів загальної середньої освіти з навчання української мови та мови національних меншин.

Міністерством здійснені організаційні заходи щодо централізованого проведення інвентаризації бібліотечних фондів підручників закладів загальної середньої освіти державної та комунальної форми власності. На умовах проведення такої інвентаризації по порядку перерозподілу виявлено інвентаризацією підручників. Про це детально зупиниться Євгеній Володимирович Баженов, він буде доповідати там по певному пункту і якраз по підручникам.

Наостанок хочу подякувати народним депутатам за те, що в проекті запропонованого рішення ви вкотре піднімаєте питання необхідності фінансування нагальних потреб освіти, оскільки лише спільні зусилля дозволяють сьогодні долати ті виклики, які стоять перед освітою в тому числі і в зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації.

Дякую вам. Прошу, Віро Борисівно, доповніть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Миколайовичу, ми вам дуже дякуємо. Якщо можна, у нас є одне для вас питання не по рішенням комітету, а просто в робочому порядку ми це з колегами обговорюємо. У нас є багато дітей, які навчаються за кордоном. У більшості з них, ті, які ходять в очні школи в інших країнах, є одна проблема. Вони ходять і туди і отримують повне навантаження, яке потрібно, і потім, якщо навчаються паралельно в українській школі, вони після обіду ще раз отримують таке саме навантаження. Тобто вони по суті мають подвійне навантаження, і це зрозуміло з деяких причин.

Але частину. Таке питання, чи можемо ми опрацювати механізм, щоб ми могли перезараховувати в себе ті дисципліни, які не є, скажімо так, виключно українськими? Я маю на увазі звичайні предмети, які просто всі вивчають в загальній середній школі, це там математика, фізика, можливо, я не знаю, біологія, географія – вона ж для всіх однакова. А щоб ці предмети можна було, ці результати можна було зарахувати в українській школі, але щоб вони продовжували навчання за предметами українська мова, українська література, історія і ще деякі, які мають наші культурні особливості або наші якісь історичні особливості. Сергію Миколайовичу, як ви думаєте?

ШКАРЛЕТ С.М. Шановні колеги, дуже слухне запитання. Воно навіть вирішувалось в багатьох школах України за підсумками весняного семестру навчання, всі діти були табельовані. Жодній дитині, яка хотіла і представила довідку щодо свого навчання за кордоном, в національній таблиці педрада мала можливість перезараховувати. Такі випадки не поодинокі. Якщо хтось це не зробив, то це виключно в компетенції директора школи, який не об'єктивно, ну цього не зробив. На сьогодні за кордоном перебуває 504 тисячі 670 дітей шкільного віку. А для більшого роз'яснення, як це робити, я думаю, що ми підготуємо рекомендаційного листа від Міністерства освіти і науки. Не всі це зробили, звісно, бо багато хто з директорів просто, ну, десь розгубився, хтось просто не зміг прийняти самостійного рішення. Але дуже багато таких випадків. Всі діти, я ще раз повторюю, діти всі були табельовані.

Крім того, щодо подвійного навантаження. На сьогодні більша частина дітей, яка навчається в українських школах, має можливість, зокрема, так звані, наші 16 приватних партнерів...*(Не чути)* всі інші великі школи, дали можливість не онлайн навчання, а саме дистанційного навчання, яке звільняє дітей від другої половини дня і дає можливість гнучкого графіку. Наприклад, впродовж двох-трьох додаткових днів опанувати дисципліни самостійно, проводити їх, формувати собі гнучкий графік власного навантаження, якщо він не хоче і не бажає працювати онлайн в другій половині дня. Такі випадки теж не поодинокі, вони присутні. І тим самим діти самі для себе обирають гнучке навантаження і це певним чином об'єктивно зменшує їх подвійне навантаження під час навчання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергію Миколайовичу, я би попросив, якщо можна, давайте опрацюємо питання зробимо якийсь лист-роз'яснення, що школи це можуть робити, опрацюємо з департаментами.

ШКАРЛЕТ С.М. Обов'язково ми це зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб ми це довели до директорів. Да, щоб ми могли дітей трішечки розвантажити, ті, які знаходяться за кордоном. Я думаю, що це нам всім і дітям особливо піде в плюс. Дякую, Сергію Миколайовичу.

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Віталійовичу, можна одну хвилиночку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Я вам дякую, що ви підняли це питання. я теж хочу скажімо наголосити на тому, що ця проблема є, тому що ми безпосередньо, пам'ятаєте, виїжджали за кордон і спілкувалися з нашими поселенцями. Протягом літа працювали з МОНОм з приводу того, щоб була перезавантажена Міжнародна українська школа, яка би працювала відповідно до тих умов великої кількості дітей, які знаходяться за кордоном. На жаль, ми тільки на початку нашого шляху. Не на жаль, а так сталося, в зв'язку з війною. Ми тільки на початку нашого шляху і нас, як правильно сказав Сергій Миколайович, пів мільйона дітей зараз знаходяться за кордоном, із них тільки три з половиною тисячі покриваються Міжнародною українською школою. Тому те питання, яке підняли, про те, щоб звернутися до українських шкіл про перезарахування, щоб діти не навчалися подвійно, тому що вони не витримують, а продовжували тримати зв'язок з українськими школами це принципово важливо.

Тому я дякую за підтримку всіх: і міністерство, і комітет – дійсно це питання, яке потрібно зараз ще раз звернути на нього увагу і дати роз'яснення. Тому що для наших дітей це принципово важливо. Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. Сергію Віталійовичу, дайте мені ще, будь ласка, одну хвилинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Сергію Миколайовичу.

ШКАРЛЕТ С.М. Міжнародна українська школа – це виключно школа екстернат. Ми маємо це розуміти. А ось партнери Міжнародної української школи – 40 партнерів з різних країн Європейського Союзу, вони можуть надавати послуги саме не просто з дистанційного, не просто екстернатної, а і з очної форми навчання. Наприклад, тільки в Литві на сьогодні відбулося чотири таких школи, які проводять навчання українських дітей і саме в очному форматі. І це прирівнюється до того, що ці діти навчаються за національним законодавством

України, по програмі по українських стандартах, але при цьому не порушують законодавство, наприклад, Литви. Всі інші партнери і в тому числі наші державні школи українські, які запроваджують онлайн навчання для тих дітей, які перебувають тимчасово за кордоном, вони впроваджують українські стандарти. І дійсно лист-роз'яснення ми такий зробимо для того, щоб повністю розвантажити, спробувати розвантажити дітей українських під час такої, в принципі, нелегкої психологічної ситуації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Миколайовичу.

Продовжимо з Вірою Борисівною. Доброго дня!

РОГОВА В.Б. Доброго дня, шановний голову, шановні народні депутати!

Теж в першу чергу хочеться вам щиро-щиро подякувати за те, що ми спільними зусиллями розпочали дуже непростий навчальний рік. І, Сергію Віталійовичу, особливо вам подяка за те, що ми проходили дуже велике навчання по безпеці. І в Міністерстві освіти вже створена робоча група за підписом Міністра освіти, куди ввійшли й інші центральні органи, і... члени комітету, на чолі із головою комітету. Це для дійсно сьогодні пріоритетне питання і Міністр освіти це зазначив. Але хотіла би трішечки сказати про статистику, що станом на 1 жовтня у нас сьогодні працює 12 тисяч 912 закладів загальної середньої освіти, де навчаються 3 мільйона 900 тисяч дітей. І що приємно, ми з вами вже проговорювали ці цифри, що з 11 вересня у нас на 120 тисяч дітей збільшилося саме на змішаному навчанні, це все ж таки говорить, що ми правильно розпочали освітній процес. На серпневій конференції було продемонстровано збірник освіти Міністерством освіти і науки, де була і статистика, і де є виклики, і конкретно шляхи вирішення, нормативне забезпечення по кожній сфері, де визначені пріоритетні напрями і всі ресурси з QR-кодами і з посиланнями. Тому ми теж надамо в комітет цей збірник, щоб по кожному виклику, який сьогодні існує, спільно з комітетом ... опрацьований. І стосується дітей за кордоном. Ми вважаємо все-таки, що це наша спільна заслуга і ми сьогодні, Сергій Миколайович уже назвав, 504 тисячі 670 дітей маємо. Але ви пам'ятаєте першу цифру, це 670 тисяч дітей. І те завдання, яке ми з комітетом спільно ставили перед собою: повернути

наших дітей – ми зараз дійсно відпрацьовуємо. І будучи от в Ізраїлі з Сергієм Віталійовичем ми зустрічалися з Послом Ізраїлю, з яким пропрацьовували, бо там близько 7 тисяч наших дітей. Ми бачили цих дітей у школах, які сьогодні потребують вивчення української мови, української літератури, нашої історії, тому посольство також буде на базі центру створювати. І так з кожною країною.

Вчора ми пропрацювали міжурядову угоду із міністерством Польщі, де відпрацьовані також ті пріоритетні завдання, які сьогодні стоять перед нашою державою.

Приємним є ще і те, що сьогодні на окупованих територіях у нас уже зменшилася кількість закладів. Це було 1 200, на 100 точно уже збільшилося. Зараз у нас 1 108 закладів, сподіваємося, що скоро у нас не буде взагалі закладів, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях.

Але не можемо не подякувати нашим колегам тим, хто сьогодні навчають наших дітей саме на окупованих територіях в Донецькій, в Луганській областях, в Херсонській області, це справжні патріоти, які сьогодні дистанційно навчають наших дітей і навіть дітей, які знаходяться сьогодні депортованими саме в Російській Федерації.

Тому ми вважаємо, що сьогодні розпочався навчальний процес відповідно до потреб наших дітей.

Ну і що стосується педагогічних працівників. У нас сьогодні розпочали освітній процес 393 тисячі 640 педагогічних працівників, 13 тисяч педагогічних працівників знаходяться за кордоном. Але ми пам'ятаємо цифру 24 тисячі, тобто фактично зменшилася на 50 відсотків та кількість педагогічних працівників, які навчають в Україні.

Щодо кадрового забезпечення, то воно становить 97,7% і отой малесенький відсоток сьогодні у нас є проблемним, де є вакансії. Але вони у нас були і в мирний час. І ми сподіваємося, що після війни ми зможемо і з нашими університетами все ж таки відновити і додати цей кадровий потенціал. Тому, якщо коротко, все. Інше міністр сказав. Готова до запитань. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГРИЦУК Р.П. У мене коротке запитання, більше в продовження того, що питала Юлія Миколаївна і Сергій Віталійович з приводу екстернатної форми здобуття, також сімейної і педагогічного патронажу. Звертаються з приводу того, що навіть обираючи ці форми навчання, коли з-за кордону потрібно двічі приїжджати в Україну для складання річного оцінювання, хоча цього немає в наказі (немає цього в наказі обов'язку), але там немає і можливості дистанційно скласти ті ж самі экзамени, якщо дитина за екстернатною формою навчання. Тому б я теж попросив це в роз'ясненні сказати, щоб заклади освіти не вимагали. Якщо вони вже погодилися там індивідуальний план або екстернатну форму навчання ... .

ШКАРЛЕТ С.М. Романе Павловичу, це просто брак інформації, адже і сімейна, й індивідуальна, і екстернат, і педагогічний патронаж ... писали в своїх рекомендаціях в квітні місяці стосовно організації таких форм та Міжнародною українською школою. Не треба нікуди приїжджати в Україну. Є експерти, які виїжджають за кордон і приймають іспити там. Ми теж зазначимо це в роз'ясненнях.

ГРИЦУК Р.П. Сергію Миколайовичу, тут більше навіть до онлайну, тобто якщо ви не в МУШі навчаєтесь, а в своїй школі за цією формою, просто щоб школа знала, що можуть прийняти онлайн щорічне оцінювання. Дякую.

РОГОВА В.Б. За дорученням міністра у нас буде з 11-го по 13-е співбесіди з директорами департаментів і по ефективній мережі, і по тих пріоритетних питаннях, які ми спільно визначимо з комітетом. Тому ми обов'язково наголосимо директорам департаментів. Хоча роз'яснення таке точно надходило.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто далі?

ШКАРЛЕТ С.М. Андрій Олександрович далі щодо вищої.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Андрій Олександрович, будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Шановний Сергію Віталійовичу, шановні народні депутати, дорогі колеги! Відповідно до сфери вищої та фахової передвищої освіти.

Новий навчальний рік у сфері фахової вищої та фахової передвищої освіти розпочався в усіх закладах, які зареєстровані в реєстрі суб'єктів освітньої діяльності. Наразі з тимчасово окупованих територій на територію України після 24 лютого переміщено 33 заклади вищої освіти, 45 закладів фахової передвищої освіти, 66 відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти різних форм власності і підпорядкування. Усі переміщені заклади приступили до навчання в дистанційному режимі. Заклади, які не переміщувалися, які мають значні пошкодження матеріальної бази, також здійснюють освітній процес в дистанційному режимі.

Згідно з інформацією, яка у нас є в Міністерстві освіти і науки, новий навчальний 2022/2023 рік розпочали за дистанційною лише формою 37% закладів вищої освіти і 30% закладів фахової передвищої освіти, заочною формою навчання, тобто лише офлайн, 9% закладів вищої освіти і 5% закладів фахової передвищої освіти, за змішаною формою навчання 54% закладів вищої освіти, 65% закладів фахової передвищої освіти. Це зумовлено, в першу чергу, безпековою ситуацією в країні, і по-друге, це місткість укриттів, які знаходяться в закладах фахової передвищої та в закладах вищої освіти.

При цьому за 5-денним тижневим графіком навчається 49% закладів вищої освіти, 42% закладів фахової передвищої освіти. За 6-денним робочим графіком навчається 51% університетів, 58% коледжів. Однозмінне навчання було запроваджено в 46% університетів та 75% коледжів. А навчання у дві та більше змін запроваджено у 54 закладах вищої освіти та 25% закладах фахової передвищої освіти.

Лише за дистанційною формою навчання відбуваються заняття у закладах, які знаходяться на особливо небезпечних територіях та близьких до зон вогневого враження. Це місто Харків та Харківська область, та Миколаївська область. За онлайн освітою навчаються заклади освіти, матеріальна база яких зазнала значних руйнувань внаслідок обстрілів. Це заклади освіти Чернігівської, Сумської області,

Київської і Харківської областей. Лише за онлайн формою навчання навчаються заклади вищої освіти, які в тому числі переміщені в основному, які не мають в приміщеннях спеціалізованих укриттів.

Щодо початку. Переважна більшість закладів вищої освіти почали навчання в кілька етапів. Здебільшого навчання здобувачів освіти 1-4 курсів, 1-го бакалаврського рівня та 2-го курсу магістерського рівня почалося 1 вересня, 1-го курсу бакалаврів розпочалося навчання з 13 по 19 вересня і 1-го курсу магістрів з 29 серпня по 5 жовтня. 6% закладів фахової передвищої освіти і 12% закладів вищої освіти з метою зменшення витрат на опалення під час осінньо-зимового періоду розпочали навчання 15 серпня для різних курсів освітніх рівнів та форм навчання.

Окремо хочу додати, що заклади вищої освіти, які належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, розпочали навчальний процес з 1 червня 2022 року. Доповідь закінчено. Дякую за увагу.

ГРИЦУК Р.П. Дякуємо за доповідь. У нас є питання. Чи є у вас інформація з приводу залишків по стипендіям на цей рік? На минулий рік, так? На 2021 рік залишки по стипендіям?

Скільки по факту ви платили і скільки нам вдалося, я не знаю, це зекономити чи не зекономити, скільки залишилося? І поточне, так. Поточна ситуація: чи вистачає того, що є в бюджеті, і чи будуть залишки по стипендіям саме?

ВІТРЕНКО А.О. По стипендіям саме. Дякую за запитання, пане Романе. Зараз, протягом 10 хвилин, я підготую дану інформацію та доповім. Наразі я в цьому питанні не підготувався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пане Андрію, якщо можна, якщо встигнете. Було просто цікаво, бо у нас тут питання є по своєму плануванню.

Дякую за доповідь, колеги.

Сергію Валерійовичу, будь ласка, вам слово.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, колеги. Я буду по пунктах теж іти, для того щоб таку велику доповідь не робити. Але почну все ж таки з того, що добре, що ми почули доповіді, оскільки починати я хотів з фрази про те, що давайте припинимо нарешті ефективність роботи вимірювати в кількості нарад і в кількості надісланих листів. Ну, зараз ми вже теж почули конкретні якісь дані, конкретні числа, показники, це вже добре. Тоді по пунктах, по деяких я буду дуже швидко, по деяких буду намагатись більш розлого. Пункт 2.1. Все ж таки я б тут зацентрував увагу Міністерства освіти і науки не на те, що вони констатують, що ДСНС повідомило про готовність брати участь в якихось нарадах і адаптаціях. Мені здається, найбільше досягнення виконавчої гілки влади – це те, що в бюджеті на наступний рік закладені півтора мільярди на бомбосховища і це фактично є прямим виконанням підпункту 2.1 пункту 2.

Але там є проблема. Дякую голові комітету за те, що нагадує. Дуже багато питань. Ми спілкувалися і з очільниками військових цивільних адміністрацій в різних областях, в прифронтових областях, в Харківщині ми були з Сергієм Віталійовичем на Миколаївщині. І вони наголошують на необхідності типового проекту чи типових вимог до цього проекту, яких зараз, з їх слів, не існує.

ШКАРЛЕТ С.М. Сергію Валерійовичу, існує з 2017 року. З 2017-го ДСНС. 01.19 поправлено. Всі типові норми щодо сховищ, вони всі існують. А Мінрегіон обіцяв нам про цей брендбук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Миколайовичу, ми трошки про інше. Вимоги-то існують для різних класів укриттів. Але тут є питання в тому, що ми цю субвенцію будемо давати в регіони. Для того щоб регіони не будували собі те, що вони вважають, для різних класів, можливо, точніше, не можливо, а вони самі просять. Вони кажуть: "Ми не готові освоювати ці кошти, дайте нам, будь ласка, типовий проект або типову вимогу і ми тоді можемо у себе на території, готові, в школах будувати ці укриття. Але так, щоб не бігли всі в різні боки, щоб вони були уніфіковані, і тоді нам буде простіше". І нам буде простіше контролювати використання коштів і їм буде простіше будувати без ризику потім отримувати якісь проблеми від контролюючих органів.

ШКАРЛЕТ С.М. Ви абсолютно праві. Міжвідомчою якраз робочою групою таке є. На Мінрегіон покладено саме типовий проект ... .

КОЛЕБОШИН С.В. Так, це до Мінрегіону запитання. Зрозуміло, що це не до Міністерства освіти і науки.

Пункт 2.2. Ми розуміємо, що це було важко протягнути, скажемо так, і переконати Мінфін щодо того, щоб закласти ці кошти на внутрішньо переміщених профтехів. Мені тільки не зрозуміло, чому міністерство пропонувало саме 2 мільярди на оплату праці ... працівникам. Я не думаю, що там така велика кількість, але окей, не будемо зараз на цьому зосереджуватись.

Пункт 2.3. Міністр повідомив, тут нормально. Ну, нормально в тому сенсі, в якому може бути в воєнний час.

Підпункт 2.4. Це підручники. Ми неодноразово торкалися цієї теми, ми будемо це окремо сьогодні заслуховувати. Я не буду зосереджувати увагу. Наразі проблема існує, проблема поки що не вирішена.

Підпункт 2.5. Це щодо шкільних автобусів. Тут все нормально рухається. По-перше, 590-у постанову розблокували. По-друге, закладені кошти – мільярд на наступний рік субвенція. Тут можна констатувати, що все добре. Ну, в тому ж сенсі, коли я кажу, що добре, це відносно. Рік тому до війни ... Шкала цінностей трохи змінилася у нас.

Так, поїхали на пункт 3-й. Підпункт 3-й у нас. Ми тільки що активно обговорили тему з взаємозамінами, з взаємозаліками в освітніх системах різних країн. Це дуже-дуже важливо. Я ще раз хотів би зацентувати увагу на цьому міністерства, щоб провести таку роботу: роз'яснювальні листи, де треба провзаємодіяти, там провзаємодіяти з партнерами. Це дуже важливо.

Рухаємося далі. Підпункт 3.2. Міністр доповів, тут питань немає зараз.

По підпункту 3.3. Те ж саме.

Що у нас далі? Підпункт 3.4. Тут теж, це по підручниках і по нестачі. Будемо окремо обговорювати.

По пункту 4. По пункту 4 у мене запитання. Це, скоріше, не до Міністерства освіти і науки, а, якщо у нас є, представників ДСНС чи Мінрегіону. Мені не

зрозумілі ті дані, які подаються в звіті: "наразі потребує обстеження ще 1 801 заклад освіти". Я не розумію, чому 5 жовтня у нас 2 тисячі закладів освіти, майже 2 тисячі, ще не обстежені? Перша думка була ... .

ШКАРЛЕТ С.М. Сергію Валерійовичу, я просто скажу, чому ця тисяча. Тисяча – вони обстежені, вони не мають актів підсумкових. Вони виправляють помилки або вони не можуть просто фізично отримати ці позитивні акти. Їх було визначено до перевірки, зараз я вам ще раз повторю цифру, 26 тисяч 400 було визначено до перевірки, більше ніж 25 тисяч обстежено. Вони обстежені всі, але акти отримані лише от зараз – там є процедура. Ми їх всі обстежили ще до 1 вересня, але немає підтверджуючих документів. Вони не можуть приступати до роботи.

КОЛЕБОШИН С.В. А, ну тоді ... .

ШКАРЛЕТ С.М. Можливо, просто там некоректно ... .

КОЛЕБОШИН С.В. Некоректно написано, так, Сергію Миколайовичу.

ШКАРЛЕТ С.М. Але комісії відпрацювали всі ще до 1 вересня.

КОЛЕБОШИН С.В. Ну, от мені було дивно, чому це не було до 1-го. Добре. Прийнята інформація. Дякую.

Так, по пункту 5. Мені не зрозуміло, чому Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій не надало комітету відповідної інформації. Я хотів би, щоб ми занотували це в рішенні комітету і звернули увагу Секретаріату Кабміну на те, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій не взаємодіє відповідним чином із Верховною Радою.

Рухаємося далі. Далі це питання, яке стосується, дуже-дуже важливе, освітньої субвенції, це пункт 6-й. Я думаю, що нам треба виносити в площину такого суттєвого обговорення, і ми це вже обговорювали і з Міністерством освіти, і з Мінфіном, комунікацію щодо взагалі долі залишків освітньої субвенції. Не є нормальним те, що в нас ці залишки, вони на 01.01.2022 були 5,6 мільярда, зараз зрозуміло, що ще більше.

ШКАРЛЕТ С.М. 9 мільярдів 148 мільйонів.

КОЛЕБОШИН С.В. Це ненормально, ми всі це розуміємо. 9 мільярдів. Ну, по-перше, коли ми говоримо про те, що в бюджет наступного року закладена нестача, зрозуміла нестача по освітній субвенції, не ті числа, які доводило МОН до Мінфіну.

По-друге, я хотів би, щоб ті вчителі та профспілки, які зараз нас слухають, провзаємодіяли зі своїми засновниками шкіл, зі своїми міськими радами та сільськими радами. І фактично, якщо у вас в громаді є залишки освітньої субвенції, то це означає, що вам ваші громади не доплачують гроші. Є громади, де їх не вистачає, це, зазвичай, великі міста. Але є купа громад, особливо приміські громади, які при великих містах, де ці залишки систематично накопичуються. І я от радив би профспілкам звернути на це велику увагу.

А мені здається, що в воєнний час нам треба виходити в комунікацію таку з Мінфіном і так далі, для того, щоб якщо громада неспроможна використати ці кошти. Я не розумію, у нас є громади, де з 2019 року ще лежать залишки освітньої субвенції, у купі громад з 2020 року і майже всі з 2021 року ще тримають щось там в себе, якісь там розмови про тендери, які вони не можуть провести – це смішно, це відверто смішно.

Я вважаю, що нам треба ці гроші піднімати до державного бюджету і відповідним чином використовувати виключно на потреби системи освіти. Наголошую, виключно на потреби, причому, повної загальної середньої освіти, оскільки ці гроші – це заробітна плата вчителів.

Це питання дуже важливе. Якщо ми це зробимо, то там з'являться і на субвенцію Нова українська школа, а для нас принциповим є, щоб ця субвенція все ж таки з'явилася і реформа продовжувалась, і на купу інших проектів, і на відновлення освітнього простору в закладах, які були пограбовані агресором, і так далі, і так далі. Це дуже важливо і нам треба тут спільну таку якусь командну роботу.

Так, далі поїхали по пункту 7. А, це якраз Нова українська школа. Ну, ми про це теж з вами поговорили тільки що.

І по пункту 8 (зараз, дайте подивитись). А, по пункту 8 – там поточна нормальна робота. Тут взяли до відома, як кажуть, ту інформацію, яку надало міністерство.

Таким чином, з моєї точки зору, той проект рішення, який був всім депутатам розісланий, можна взяти за основу. Я б доповнив все ж таки інформацію щодо того, що не надало нам інформацію Міністерство з питань реінтеграції, і там є низка пропозицій Кабінету Міністрів щодо бюджету на 2023 рік. І дякую всім колегам депутатам, які підписали ці поправки, ініційовані якраз на комітеті щодо цього. Ну і фактично це, здається мені, все.

Я би тільки ще додав, щоб нам Кабмін та міністерство не просто інформацію в пункті 3 надіслали стосовно проведеної роботи та здійснених заходів, а і щодо конкретних результатів цих здійснених заходів. Давайте переходити від кількості листів і нарад до реальних результатів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Валерійовичу.

Колеги, чи є у когось ще що додати по цьому пункту?

КОВАЛЬ О.В. Сергію Віталійовичу, дозволите, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ольго.

КОВАЛЬ О.В. Я, вибачте, без відео, оскільки в дорозі і зв'язок маю не дуже стійкий.

Колеги, у мене є питання стосовно вчителів, які знаходяться закордоном. Чому виникло це питання? Я буквально два дні тому відвідала Варшавську українську школу. Це школа, яка створена за ініціативи української громади відповідно за підтримки донорів в Польщі, в якій навчаються 270 українських дітей. І відповідно навчання здійснюють українські вчителі за українськими програмами.

Їхня діяльність минулого року була можлива за рахунок співпраці із Давидівською громадою Львівської області, але цього річ у вчителів постає питання. Відповідно до того, що вони не здійснюють викладацьку діяльність безпосередньо у своїх школах, в яких вони працювали раніше, вони використали

90 днів своєї відпустки за власний рахунок і вони наразі звільнені із власних шкіл, в яких вони працювали до початку війни і до виїзду в Польщу. Але дані вчителі здійснюють освітній процес за українськими програмами для українських дітей в Міжнародній варшавській школі.

І вчителі закономірно задають питання: яким чином можливо врегулювати питання стосовно не переривання їхньої педагогічної діяльності, оскільки по факту вони її здійснюють? Не стоїть питання будь-якої фінансової підтримки, оскільки дана школа функціонує повністю за кошти донорів "Save the children" та інші громадські організації.

Я б просила Міністерство освіти звернути увагу саме ось на таких вчителів, які наразі працюють як волонтери і здійснюють надання освітніх послуг для дітей України. Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. Дуже дякуємо за гарну пропозицію, але давайте її переадресуємо Мінсоцполітики, оскільки питання трудового стажу – це зовсім не типове питання для Міністерства освіти. Чому не виникає фінансових питань? По-перше, я знаю цю школу, донори "Save the children" і ще Європейська унія доплачує кожному вчителю дуже пристойну і серйозну, за кожного українського учня кожному вчителю доплачується в школу там дуже серйозна субвенція.

А по цьому трудовому стажу ми зі свого боку ініціюємо. І я прошу комітет теж звернутись до Міністерства соцполітики.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергію Миколайовичу. Вибачте, в мене пропадає зв'язок, але я не почула інформацію від заступника міністра стосовно початку навчального року в закладах професійної освіти. Можливо в мене пропав зв'язок.

ШКАРЛЕТ С.М. Спочатку я говорив, що в нас майже 93% закладів професійної освіти мають укриття і розпочали свій освітній процес. Там є трошки переміщені заклади, по них взагалі немає проблем на сьогодні. Ми працюємо над тим, щоб запропонувати нову програму. Знаю, що сьогодні якраз ви і перебуваєте для формування нової програми саме ... для закладів профтехосвіти. І це найменш проблемна категорія для нас сьогодні.

І сьогодні в нас загальна кількість закладів професійної освіти і профтехосвіти 537, з них готові до опалювального сезону 434, ми дуже активно ведемо цей процес. Переривання і проблем в процесі по закладах профтехосвіти немає. Більше того, роботодавці дуже сильно нас підтримують.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергію Миколайовичу. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Колеги, чи є ще запитання? Пане Андрію, у вас з'явилася інформація.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Я хотів би передати слово пані Світлані Даниленко. Вона готова відповісти на питання, просто не встигла підключитись. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ДАНИЛЕНКО С.В. Доброго дня!

По стипендіях. В нас стипендія була на цей рік, на початку року фонд стипендіальний затверджений на рівні видатків минулого року. А в минулому році в нас були залишки по стипендії десь порядку до 300 мільйонів, ми їх використали на автобуси, ці кошти були закладені, які ми передали в освітню субвенцію. На цей рік в нас така сума була затверджена, але стипендії в порівнянні з минулим роком вирости, і вже ми не могли за ці кошти мати більше ніж, десь приблизно, 41-42% стипендіатів охоплення. Проте, коли був секвестр, з нас зняли 514 мільйонів і до кінця року нам цих коштів не вистачає.

Але ми зробили зараз перерозподіл видатків, вже здійснено це розпорядженням Кабінету Міністрів. І на сьогоднішній день дефіциту коштів у нас до кінця року не повинно бути має. Так що ми закриваємо цю проблему.

ГРИЦУК Р.П. Тобто я правильно розумію, що в цьому році проблем по стипендії не буде і залишків не буде?

ДАНИЛЕНКО С.В. Залишків у нас не буде. У нас ледь-ледь на 40% вистачає грошей.

ГРИЩУК Р.П. Дякую.

ДАНИЛЕНКО С.В. Так, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, чи є ще в когось доповнення і бажання виступити? Якщо ні, то давайте переходити до прийняття рішення.

Шановні колеги, проект рішення у вас розданий і розісланий. Єдине, що пропоную додати до проекту рішення те, що говорив Сергій Валерійович під час свого виступу. Якщо немає інших доповнень до проекту рішення, то ставлю його на голосування. Хто за, прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Одноголосно, рішення прийнято.

Переходимо до другого питання порядку денного. Щодо стану виконання рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 15.06.2022 року “Про стан забезпечення підручниками та навчальними посібниками закладів загальної середньої освіти України до нового 2022/2023 навчального року”.

Доповідачем є Євген Володимирович Баженков – директор Інституту модернізації змісту освіти. І співдоповідачами є Олена Георгіївна Лис і Наталія Романівна Піпа. Отже, давайте почнемо. Євгенію Володимировичу, будь ласка, вам слово, проінформуйте нас, як рухаються справи.

БАЖЕНКОВ Є.В. Доброго дня, Сергію Віталійовичу, доброго дня, шановні народні депутати. Питання забезпечення підручниками закладів загальної середньої освіти залишається, разом з тим є певні кроки, є певні дії, які здійснюються міністерством, інститутом, я про них зараз вас проінформую.

Отже, на засіданні Комітету в червні, якщо не помиляюсь, було доручення уряду віднайти кошти на забезпечення підручниками, було відповідне доручення Прем'єр-міністра. Але, разом з тим, ми розуміємо, що фінансових можливостей наразі таких немає, про що Міністерство фінансів неодноразово підтверджувало і своїми листами і зверненнями.

У зв'язку з цим міністерство зверталось майже під час всіх міжнародних зустрічей за фінансовою допомогою до донорів і наразі є окремі результати. От зокрема, станом на вчора Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) підтвердив готовність профінансувати 5 клас «Математику», була нарада і на сьогодні-завтра вже почнуться процедури укладання договорів, ознайомлення з договорами, з видавцями. Тобто ця процедура теж, майже 2 місяці перемовини тривали, бюрократичні процедури у фонді.

Друге. Комісія Ради Європи погодилась профінансувати і видати на території Європейського Союзу поки що дві назви – «Історія» і «Українська мова» для 5 класу. 3 дні тому ми завершили процедуру підписання ліцензійних договорів з видавцями і видавці переробили під європейські вимоги оригінал-макети та безкоштовно погодилися їх надати для передачі в Європейський Союз і друку цих підручників.

Крім того, видавництво "Букрек" спільно з Польським Інститутом у Києві надрукували підручники для 5 класу закладів загальної освіти: "Польська мова. Перший рік навчання", накладом 12 тисяч, це 100% від потреби, і за власний рахунок доставила його до органів управління освітою.

Далі, видавництвом "Світ" за фінансової підтримки департаменту в справах Румунії готуються теж до видання 5-9 класи для навчання румунською мовою.

Наступне. Ми розуміли, що може бути песимістичний варіант, коли не буде коштів для друку підручників для 5-9 класів, і в зв'язку з цим альтернативним варіантом була передача безкоштовно електронних версій цих підручників для їх загального користування. Наразі всі видавці, в принципі, ми їм за це теж дякували, що вони безкоштовно всі погодились і передали всі електронні версії підручників, і вони розміщені на сайті Інституту модернізації змісту освіти, наразі таких 1335 назв, тобто всі можуть користуватись.

Разом з тим, у нас є категорія дітей, які в силу обмежених можливостей не можуть користуватись книжками, які знаходяться в електронній версії, це діти з порушенням зору. І саме для цих дітей ще в травні було прийнято рішення урядом перенаправити 32 мільйона гривень на друк підручників шрифтом Брайля для дітей з порушеннями зору. Ця робота триває, тобто іде адаптація цих підручників.

От буквально сьогодні останні накази там декілька годин назад були міністром підписані. І ми на 99% впевнені, що до нового року ми цю роботу завершимо і ці підручники пойдуть до дітей, які не бачать. До речі, вчора на засіданні уряду було також прийнято прокольне доручення, яким було доручено Державній казначейській службі здійснити фінансування цих видатків, оскільки є там 590 постанова, яка регулює, які видатки можуть фінансуватись, а які не можуть. Ми ці пропозиції подали до Мінфіну ще в серпні, наразі вони до сих пір не прийняті урядом, тому за ініціативою міністра було дане прокольне доручення.

Крім того, є державний резерв, про що говорив міністр, він складає до війни понад 760 тисяч накладів. Наразі залишається в державному резерві 443 тисячі. За пів року 317 тисяч було надано закладам, в яких були знищені підручники, закладам, які переміщені, закладам в західних регіонах, куди переїхали внутрішньо переміщені особи. А також для діаспор, для дітей, які навчаються за кордоном, теж передаються такі підручники. Крім того, також були внесені зміни в нормативні документи, які оптимізують ці процеси і зокрема збільшують зберігання державного резерву саме централізовано для того, щоб мобільно можна було їм розпоряджатися. А також з наступного року функція по доставці підручників безпосередньо до обласних баз покладається на видавця, що значно теж оптимізує логістичні питання і скоротить час на бюрократичні процедури.

Ось так коротко. Якщо є питання, я готовий відповісти. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгене Володимировичу.

Колеги, в кого є запитання? От в мене таке запитання. От по підручникам для 5 класу, ті назви, про які ви сказали, що домовились з партнерами щодо друку. Коли вони у дітей в школах будуть з'являтися приблизно? Може протягом цього навчального року чи це вже буде влітку?

БАЖЕНКОВ Є.В. Ні. Значить, після підписання договорів видавцям в залежності від накладу потрібен максимальний термін, це в кого там понад 250 тисяч, то це 8 тижнів, і там є видавці, в кого маленькі наклади, там 15-30 тисяч, то це можливо навіть протягом 2-3 тижнів. Тобто теоретично, якщо договори будуть підписані протягом, наприклад, 10 днів, то до кінця календарного року підручники можуть потрапити до закладів.

Дозвольте ще одну репліку, я забув. Я на минулому засіданні доповідав, що розпочата інвентаризація підручників і станом до військового часу в нас було 72 мільйони книжок у закладах освіти. Ми почали інвентаризацію, сьогодні заклади освіти підтвердили наявність 50 мільйонів книжок. І з окупованих територій, коли заклади доєднуються до цього процесу, ми теж цю інформацію збираємо. Я вже думаю, що до кінця року ми вже зможемо повноцінно проінформувати, доповісти, скільки книжок знищено і скільки необхідно буде надрукувати, які видавались в попередні роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От ті суми, які закладені зараз в державний бюджет на 2023 рік на підручники, там поки що не закладено на це, там закладено тільки фактично на 6 клас в наступному році?

БАЖЕНКОВ Є.В. Так точно, Сергію Віталійовичу, закладено на 6-й клас. І до правки комітету там навіть на 6-й клас вистачало, якщо не помиляюсь, 85%. Якщо правка ця і додаткові кошти будуть враховані, то це тільки буде 100% забезпечено 6-й клас. Залишаються незабезпеченими 1-й, 10-й, 9-й і 5-і класи. І плюс той наклад, який був, який ми встановимо, щоб був знищений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Дякую.

Ми маємо надію, що правка Комітету буде підтримана Мінфіном і залогом.

Добре. У когось ще є запитання з колег? Будь ласка.

ППА Н.Р. Так, в мене є. В мене там доповідь наступна, але просто як ми спілкуємось. Коли ми з вами говорили, ми говорили про те, що ми умовно не можемо друкувати, коли там Краків хотів надрукувати для Києва, щоб всіх рівномірно забезпечити підручниками. Наприклад, ті кошти, що мені вдалось

залучити з Нью-Йорка та Швейцарії, відповідно через те було прийнято: закупити PDF-формати малими кількостями, а не такими великими накладками. Я розумію, які це суми для того, щоб купити планшети для дітей-переселенців.

Але мені здається, що це можна було би вирішити. І в мене питання, яке було, рахунок United24, який був запропонований, був знову ж таки тільки на відновлення України.

Мінфін, чи вдасться вам зробити на наступний рік, якщо збирати донорську на один рахунок, на освіту або на підручники окремий рахунок? Тому що ми ж розуміємо, коли немає окремого рахунку для освіти, я робила кілька разів звернення, ні тим більше окремого рахунку на підручники, де можна відслідкувати кошти, довіра донорів, крім таких великих як Рада Європи і ЮНІСЕФ, яка може дозволити собі надрукувати принаймні наклад кількох підручників, ми не зберемо далі.

Як ви бачите вирішення цього питання? І чи взагалі надійшли якісь кошти на United24, які пішли освіті? І куди вони пішли? Дякую.

БАЖЕНКОВ Є.В. Є інформація, що в Національному банку відкритий рахунок United24 на допомогу потребі освіти і науки.

ППА Н.Р. А коли?

_____ . Можна? Я готовий відповісти. Рахунок був відкритий ще в травні, зараз іде вже в Кабінеті Міністрів. Зараз перебуває постанова Кабінету Міністрів про затвердження порядку використання коштів саме з цільового рахунку на потреби освіти і науки, закупівля підручників та інших засобів навчання є одним із напрямків використання коштів цього рахунку. Я зараз не готовий сказати, скільки на тому рахунку коштів, зараз зателефоную головному бухгалтеру міністерства, перепитаю і ще раз візьму слово, проінформую шановних народних депутатів. Що стосується ухвалення цього документу, завтра має відбутись урядовий комітет, де будуть зняті всі зауваження, які були висловлені іншими центральними органами виконавчої влади, там майже без зауважень. Було уточнення Мінфіну, яке ми врахували, але... виносить на

урядовий комітет. І я думаю, що на наступному тижні цей документ буде ухвалений урядом і тільки після того буде уможливлено використання з нього коштів. Окрім того, щодо великої компанії United24, яка має окремий сайт, і там чітко визначені 3 напрямки – це відбудова України, армія і медицина. Зараз, мені здається, вже ухвалено урядом зміни до указу Президента, де додається і освіта, і наука саме в той великий проект United24, буде окрема вкладка на сайті. І це буде після того, як Кабміном буде затверджено порядок використання коштів, буде повна звітність висвітлюватись щодо напрямків використання, конкретних сум і конкретних процесів цього всього процесу. Зараз перепитаю, скільки станом на сьогодні на тому рахунку коштів і доповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ППА Н.Р. Я просто уточню, що мені ще в червні прийшло звернення, що окремого рахунку для освіти немає і на відновлення України з United24. І окремого рахунку на фонді United24 на освіту ще до сих пір немає. Є окремий рахунок на сайті МОН, але на сайті United24. І в рахунку, оце ви вже напевно знаєте, якраз згадували, що на сьогодні в цьому положенні про використання коштів цього рахунку, який є на сайті МОН для збору на освіту, немає порядку, який передбачає використання на підручники. То я думаю, що це треба привести у відповідність.

_____. Порядок весь загальний з цього спеціального фонду на освіту і науку, він ще не затверджений. Я ж скажу, що він мусить бути затверджений по нашим планам на наступному тижні і там є окремий порядок.

Я не пам'ятаю, хто з народних депутатів звертався, ми давали відповідь по напрямкам використання коштів і статусу цього документу. Багато у нас і ваших запитів.

ППА Н.Р. Напевно, що це була я. І я ж кажу, що наразі підручників в тому порядку не було передбачено.

_____. Добре. Можливо ми говоримо про ... .

БАЖЕНКОВ Є.В. Пані Наталю, є ще додаткова інформація. Так, вона не стосується закладів загальної середньої освіти, але разом з тим вона стосується забезпечення підручниками закладів професійно-технічної освіти. До речі, це фонд GIZ. Вони погодилися повністю 100% профінансувати забезпечення закладів профтехосвіти, теж зараз знаходиться на фінальній стадії вже перемовин ця процедура і ми теж сподіваємося до кінця року, що і профтехи будуть профінансовані. Крім того, фонди ЮНІСЕФ, інші, якщо ви кажете, там є довіра, немає, вони обирають самі модель співпраці. Вони всі обрали модель співпраці напряму укладання договорів з видавцями, безпосередньо з переможцями конкурсу, тобто прямі угоди, без посередництва. За нашою консультацією, але без участі інституту та міністерства.

ППА Н.Р. Власне, в тому і момент, бо це великий фонд. А як маленькі – по 30-50 тисяч євро чи доларів – вони не можуть забезпечити наклад і відповідно треба було б десь, де можна їх акумулювати і тоді оплатити. Оце те, з чим я зіткнулася. То зі всіма, з ким мені вдалося напрацювати, було прийнято рішення допомогти переселенцям, які не мають, часто, на чому читати підручники в PDF-форматі. І там телефон мами – це не вихід, так, час від часу.

БАЖЕНКОВ Є.В. Це може бути United24, це може бути якась авторитетна громадська організація, яка викликає довіру. Ну це можуть бути різні варіанти.

_____. Станом на сьогодні 47 тисяч 219 гривень 4 копійки на цьому фонді. І в напрямках використання коштів є напрямок «засоби навчання», в який входить підручник.

ППА Н.Р. Ага, засоби навчання – це пішло як підручники формулювання. Окей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Наталіє Романівно, я хочу перейти, власне, до вашого виступу.

ППА Н.Р. Так-так, я ще тільки уточнення одне маю. Тобто те, що якраз доповнили ви. Я почула, що сьогодні на початок жовтня, що приблизно на друк

підручників, бо, як ви розумієте, ми всі маємо масу запитань, «Математика», «Українська мова», «Історія України». Тобто, якщо за початок жовтня, то є шанси, що на початку грудня будуть ці підручники. Правильно?

БАЖЕНКОВ Є.В. Щодо «Математики» – так, а щодо «Історії України» та «Української мови» не готовий сказати, оскільки вони будуть друкуватися в Європейському Союзі. Вони будуть доставлятися до Польщі. І потім це ще наша буде проблема, як їх з Польщі перевезти в Україну і розподілити по регіонах.

ППА Н.Р. Добре. Я ці відповіді маю мати дуже вичерпні, бо запитань дуже багато. Дякую.

І тоді ще одне, будь ласка, все-таки уточнення про ці підручники і засоби навчання, що є в положенні. Я ніколи не зустрічала, щоб підручники ми називали "засобами навчання". Бо коли є запити зовні, то воно дивно звучить. Чи не має сенсу це назвати "підручниками" в положенні?

БАЖЕНКОВ Є.В. Можливо є, ну треба з юристами проконсультуватися. Ми не бачимо в цьому проблеми.

ППА Н.Р. Ну ми вивчали, власне, що в положенні якраз і було «засоби навчання», а "підручники" не було, термінологія не зрозуміла. І коли мене донори питали, на що підуть кошти, я не могла дати вичерпної відповіді. Тому врахуйте, будь ласка, і допрацюйте. Я думаю, що це має сенс.

Тоді запитань більше немає, так? Тоді я переходжу до своєї доповіді.

ЛИС О.Г. Дозвольте ще питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Олено Георгіївно.

ЛИС О.Г. Доброго дня, колеги.

Я хотіла би задати уточнююче питання щодо підручників для експериментальних класів, які зараз знаходяться в 6-у класі. Яка ситуація? Чи вони є в електронному форматі взагалі і по двох програмах відповідно? І як надалі ви бачите цю ситуацію і її вирішення? Дякую.

БАЖЕНКОВ Є.В. Дякую за запитання. 6-й клас дійсно перебуває зараз у стадії експерименту. І видавництва і авторські колективи, які погодилися брати участь в цьому проекті, вони підготували матеріали. Вони готують ці матеріали частково, там на декілька місяців, проходять відповідну експертизу і власними силами (тобто видавництва напряду співпрацюють з пілотними закладами) забезпечують їх навчальними матеріалами.

ЛИС О.Г. Зрозуміло. Дякую.

БАЖЕНКОВ Є.В. Ще в травні фінський проект виступив з ініціативою профінансувати експеримент, але далі ніж ця їхня ініціатива це не просунулось і так це залишилося за рахунок видавництв.

ЛИС О.Г. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Так, Наталіє Романівно, будь ласка.

ПППА Н.Р. Так, основне було сказано. Я зосереджу увагу нашу на тому, як нам вирішити реально проблему: по факту у нас далі в наступному році для 5-го класу коштів на підручники немає. Тобто в кращому варіанті ми надрукуємо «Українську мову», «Історію України» і «Математику», а інші – це означає, що далі немає. Нам далі треба шукати гроші, це питання не вирішено.

І згадано, є шанс, що 6-й клас надрукується. І далі залишається питання 1-го класу, 9-го і 10-го, як було сказано. Те, що ми бачимо, що зацікавлена Польща і Румунія надрукувала підручники, фактично це мови нацменшин наших дітей.

І важливе, на чому я хочу зосередитись: як би нам стимулювати донорів і співпрацювати з фондами? Бо по факту перше, що знищували окупанти в українських містах, це підручники якраз з мови і історії України. Тому як би нам як державі знайти шлях і спосіб все-таки надрукувати і мати насправді підручники для наших дітей? Я вірю, що ця ситуація з паперовими підручниками буде також нас стимулювати вводити, що дозволяє нам закон, електронні підручники, бо це інше, як ми всі знаємо, ніж підручники в PDF-форматі, і поєднувати ці форми.

З позитивних, мабуть, моментів, що від 13 вересня була постанова Кабміну про удосконалення процедури забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної середньої загальної освіти і педагогічних працівників. По факту вона дозволяє з того, що я зрозуміла, виправить мене, будь ласка, Інститут модернізації змісту освіти, якщо є якась неточність, доставляти безпосередньо вже не через області, які спочатку акумулювали підручники, розподіляли, а безпосередньо до шкіл, які ці підручники замовляли, що фактично спрощує розповсюдження і процеси, і напевно й економить те, що передбачаються кошти на логістику.

Далі. Тобто про ЮНІСЕФ і Раду Європи було згадано. Але нам, власне, що і пані Олена згадала, пілот. Відповідно, якщо у нас зараз в 5-й клас пішла «вся Україна», у нас були шості класи НУШ пілотні і відповідно сьомі класи НУШ пілотні. Нам теж треба думати, де надрукувати ці посібники для цих пілотів-першопрохідців.

Тобто наразі якісь позитиви є, але насправді більше запитань ніж відповідей. І тому я закликаю також і колег, і міністерство спрощувати цю процедуру, бо мушу сказати, що мені від донорів було дуже багато запитань до використання коштів. І тому справді вдалося більше працювати напряму, коли ці підручники, а в даному випадку планшети, йдуть адресно, така процедура, звичайно, для більшості зрозуміла. Це з моїх спостережень окрім того, що було сказано. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно. Запитання вже пролунали. Я думаю, що ми досить плідно поспілкувалися по другому питанню. Проект рішення всім розіслано. Я думаю, що народні депутати ознайомились, тому я пропоную переходити до голосування.

Хто за те, щоб підтримати проект рішення по цьому питанню, який ми всі маємо. Будь ласка, хто – за?

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти? Немає. Утримались? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято. Це було друге питання.

Третє питання порядку денного, переходимо до нього. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Національну поліцію" (щодо присвоєння спеціальних звань поліцейським, відрядженим до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання) (реєстраційний номер 7387).

Четвертий – такий самий законопроект, це 7387-1. Тому я пропоную, колеги, розглянути разом ці два законопроекти, 3 і 4 питання, щоб зекономити наш спільний час.

Доповідачами по цьому законопроекті, по третьому питанню і по четвертому, є ініціатори законопроекту і співдоповідач Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету з питань вищої освіти.

Давайте по черзі. Я слово надаю спочатку, якщо є, Володимирі Юрійовичу Арешонкову, автору законопроекту. Є? Немає. Добре.

По другому законопроекті, тобто по альтернативному, Владлен Михайлович Неклюдов. Є? Немає. Тоді я слово відразу надаю Юлії Миколаївні Гришиній. Будь ласка, Юліє Миколаївно.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Валерійовичу. Колеги, ці два законопроекти дійсно: 7387 та 7387-1, основний і альтернативний до нього – ми розглянули детально на засіданні підкомітету з питань вищої освіти. Якщо коротко, про що ці два законопроекти. Вони дуже мало чим відрізняються і вони розроблені для того, щоб врегулювати порядок присвоєння чергових спеціальних звань поліцейським, які призначені на посади, які можуть бути заміщені поліцейськими в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, згідно з тим переліком, який затверджено указом Президента України.

І по цих двох законопроектах ми розглянули і отримали відгуки ГНЕУ. ГНЕУ говорить про перелік зауважень до цих двох законопроектів, які ми теж

детально розібрали на засіданні підкомітету. І хочу сказати, що Міністерство освіти теж виклало перелік своїх зауважень і доповнень до цих законопроектів. І в нас є відгук Міністерства внутрішніх справ, де говориться про те, що питання присвоєння спеціальних звань поліцейським на даний час не потребує додаткового законодавчого врегулювання.

І детально обговоривши зі всіма стейкхолдерами на засіданні підкомітету ці два законопроекти, ми одноголосно прийняли рішення рекомендувати комітету направити ці два законопроекти на доопрацювання у зв'язку з тим, що навіть під час війни вже було прийнято певні зміни в Закон України "Про Національну поліцію", які вже вирішили ці питання, і на сьогодні вони є неактуальними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юліє Миколаївно.

Колеги, в кого є запитання, доповнення? Немає.

Тоді я пропоную перейти до голосування. Ставиться на голосування проект рішення, який вам був надісланий, направити дані два законопроекти, я буду по черзі, на доопрацювання.

Хто за те, щоб направити законопроект 7387 про внесення змін до Закону України "Про Національну поліцію" на доопрацювання? Будь ласка, хто – за?

ППА Н.Р. Піпа – за.

(Загальна дискусія)

ВРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Одноголосно.

Проти? Утримались? Немає. Рішення прийнято.

Хто за те, щоб направити на доопрацювання проект Закону 7387-1 про внесення змін до Закону України "Про Національну поліцію"? Будь ласка, хто – за?

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Проти?

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу. Добре. Утримались?

Рішення прийнято. *(Не чути)*.

Веде засідання заступник голови комітету КОЛЕБОШИН С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, давайте продовжимо.

Пункт п'ятий порядку денного. Проект Постанови про підтримку ініціативи української молоді щодо створення міжнародного студентського молодіжного руху "Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам України", реєстраційний номер 7642. Я так розумію, з авторів законопроекту з нами нікого немає. Тому, Романе Павловичу, будь ласка.

ГРИЦУК Р.П. Коротко про цю постанову. Як пише пояснювальна записка, необхідність прийняття зазначеного акту спричинена зверненням до Верховної Ради України лідерів українських молодіжних, дитячих та студентських громадських об'єднань з пропозицією щодо створення міжнародного студентського молодіжного руху "Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам України".

В пояснювальній записці до проекту визначено, що завданням проекту постанови є забезпечення ефективної підтримки української держави молоддю всіх країн світу в боротьбі проти російської агресії, що забезпечить суспільний тиск на відповідні уряди та міжнародні організації та сприятиме вирішенню низки питань, життєво важливих для України, насамперед забезпечення Збройних Сил України сучасною зброєю для захисту громадян та інфраструктури України. Є текст цієї постанови, ви всі можете ознайомитися. Я тільки кінцівку зачитаю.

Зважаючи на викладене (там, де текст цієї постанови про необхідність створення молодіжного руху), Верховна Рада постановляє:

Підтримати ініціативу української молоді щодо створення цього молодіжного руху.

Кабінету Міністрів рекомендувати Міністерству молоді та спорту надати всебічну підтримку ініціаторам створення міжнародного студентського руху та сприяти проведенню відповідних міжнародних заходів. Також забезпечити розгляд відповідних молодіжних проектів відповідно до вимог законодавства.

Міністерству закордонних справ України доручити дипломатичним представництвам України в іноземних державах забезпечити організаційну допомогу ініціаторам створення міжнародного студентського руху в розбудові структур такого руху та налагодженні контактів з молодіжними та студентськими неурядовими організаціями відповідних держав. Сприяти залученню закордонних українців до цього міжнародного студентського руху.

А Міністерству культури та інформаційної політики сприяти виготовленню відеороликів для залучення іноземної молоді до міжнародного студентського молодіжного руху "Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам України" та спростування фейків російської пропаганди.

Міністерству освіти і науки України надати організаційну допомогу студентським громадським організаціям і об'єднанням та органам студентського самоврядування, які долучатимуться до міжнародного студентського міжнародного руху "Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам України".

При цьому в пояснювальній записці написано, що видатків з бюджету не потребує, хоча в тексті видно, що потребує.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу вказав, що визнав положення цього проекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу.

Комітет з питань молоді і спорту, який основний, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти зазначений проект за основу і в цілому.

Міністерство освіти і науки не має зауважень і пропозицій до зазначеного проекту постанови.

Вчора на підкомітеті з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу ми не прийшли до згоди, не прийшли до рішення по цьому. Нам потрібна була додаткова інформація, зокрема виступ авторів постанови або, як мінімум, інформація, які організації звернулися з цією пропозицією. Таку інформацію ми наразі не отримали. Шановні колеги! Не знаю, у кого є пропозиції по цьому?

ППА Н.Р. Я вже вчора говорила, можу повторити. Я не бачу сенсу створювати такий рух, бо зазвичай це якраз приводить до бездіяльності таких рухів. Мені здається, що наші студенти активні і всі, хто хоче працювати на користь України, вже працює і, слава богу, таких багато.

І назва, чесно кажучи, теж цікава: "Врятуй українців! Допоможи ЗСУ". Мені більше подобається, коли ми все-таки говоримо про українців як народ переможців, яким треба просто допомогти це зробити. Тому якась риторика мені дивна і нагадує «совдепію». Я особисто не бачу сенсу підтримувати. І повністю погоджуюсь з тим, що незрозуміло, хто звернувся, з якою метою і так далі. Зазвичай створення таких рухів є «бесполезным», як мінімум, або хтось пробує ще отримати якесь державне фінансування і вже далі можна багато питань, що робиться, якщо це державне фінансування раптом отримується. Дякую.

ГРИЦУК Р.П. Шановні колеги! Ще хтось буде? В мене, насправді, теж побоювання є тут декілька, кажу ж. По-перше, тут чітко в проекті постанови написано, що там будуть витрати з бюджету і доручити і посольствам, і міністерствам працювати.

Друге. Незрозуміло, хто ініціатор, хто ці люди, і чи не створюємо ми просто зверху якусь структуру, яка не має під собою фундаменту. Більше того, на сьомий місяць війни, коли величезна кількість ініціатив, в тому числі міжнародних, в тому числі акцій протесту, акцій підтримки, збору коштів, вони йдуть по всім країнах і без всіляких наших постанов.

І зараз, створюючи постанову, ми поганий сигнал посилаємо тим, хто вже цим займається, хто цим займається гарно і правильно, і тут ми створюємо це Верховною Радою.

Шкода, що немає авторів постанови, можливо ми б від них щось дізналися. Але зараз бачачи просто цей текст, бачачи цей текст, я не розумію, чому ми маємо його підтримувати. Валерій Вікторович.

КОЛЮХ В.В. Взагалі це спроба визнання громадської організації на рівні Верховної Ради України. Тому нехай працює громадська організація, легалізується Міністерством юстиції України і на цьому все. Будуть підтримувати суспільством, гранти отримувати і підтримувати Збройні Сили України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо можна, я теж висловлю свою думку. Якби цей громадський рух, хоча б було зазначено, що він діє до кінця збройної агресії, в цьому була б хоча б якась логіка. Я не знаю, я не дуже розумію, чим цей рух буде займатися після перемоги України, з назвою "Врятуй українців! Допоможи Збройним Силам"? Якщо чесно, це трішки дивує, це перше.

По-друге, мені не подобається взагалі фраза "Врятуй українців", я боюся, що рятувати треба іншу країну, а ми, так чи інакше, перемаємо.

По-третє, те, що зазначено в самому тексті постанови, що "громадська організація буде займатися наданням, сприятиме наданню Збройним Силам України засобів захисту українських військових, сучасних засобів протиповітряної та протиракетної оборони і так далі, і так далі, сучасної наступальної зброї, літаків, танків, артилерії" – це взагалі якось трішки дивнуvато виглядає.

Шановні колеги! Я, чесно кажучи, проти того, щоб ми взагалі визначали серед громадських організацій якусь одну, яку має підтримувати Верховна Рада, ми маємо підтримувати всі, на мій погляд. Тому не бачу сенсу в цій постанові і буду проти її прийняття. Дякую.

ГРИЩУК Р.П. Тоді ставлю, якщо ще, колеги, хтось хоче висловитися? Якщо ні, тоді ставлю, давайте, як пропозиція, відправити суб'єкту на доопрацювання. Давайте таке рішення, відповідно до висловлених пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Я перепрошую, ставлю на голосування висновок і пропозицію. Яка у нас пропозиція?

ГРИЩУК Р.П. Пропозиція зараз на доопрацювання, але можемо за всі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо є пропозиція зараз під час обговорення на доопрацювання і ні в кого це не викликає спротиву, то є пропозиція відправити цей проект постанови (реєстраційний номер 7642) суб'єктам законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Хто – за, прошу проголосувати.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вісім. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання, пункт 6. Проект Закону про внесення змін до Законів України "Про громадянство України" та "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо умов прийняття до громадянства України (реєстраційний номер 7606).

Роман Павлович, будь ласка, ви як доповідач.

ГРИЩУК Р.П. Це проект Закону України про внесення змін до Законів "Про громадянство України" та "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо умов прийняття до громадянства України, поданий Кабінетом Міністрів України і розроблений на прохання Президента України. Зокрема прохання Президента України було викликано петицією на сайті Президента, яка набрала 26 тисяч 578 голосів. Відповідно Президент підтримав цю петицію, попросив Кабінет Міністрів розробити. Кабінет Міністрів доволі швидко розробив цей законопроект, який у нас на доопрацюванні.

Якщо коротко, основні позиції це те, що для отримання громадянства України потрібно скласти тест на знання історії України та Конституції України. Визначається категорія громадян, яка може отримати громадянство зі зобов'язанням через там протягом 2 років додати ці тести, а також категорія громадян, які можуть не здавати, це люди, які мають там документально підтвержені певні захворювання.

Міністерство освіти і науки України повідомляє, що в межах компетенції немає пропозицій та зауважень до тексту законопроекту, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує законопроект.

Національна комісія стандартів державної мови надала зауваження та пропозиції до законопроекту, так комісія пропонує у законопроекті визнати її як відповідальну інституцію з організації проведення іспитів з основ Конституції та історії України, а також висловлює бачення необхідних стилістичних виправлень окремих норм законопроекту, але там ті всі норми досить просто до другого читання вносяться.

І у ГНЕУ також є частина зауважень, і зокрема однією з редакцій, я зачитаю позицію ГНЕУ. "Згідно з оновленою редакцією цього пункту на осіб з інвалідністю, пов'язаних з порушенням зору, слуху, мовлення не поширюється умова щодо рівня володіння державною мовою, разом з тим, у зв'язку із розширенням вимог до прийняття до громадянства України, умовою складання іспитів з основ Конституції, історії України у законопроекті не передбачається не застосування цієї умови щодо згаданих осіб з інвалідністю".

Ми на підкомітеті вчора розглянули цей законопроект, вирішили пропонувати прийняти за основу, проте у нас було декілька питань, зокрема до пункту з приводу того, хто звільняється. І у нас були питання. Якщо я не помиляюся, секретаріат запросив представників Міністерства охорони здоров'я так? Шановні колеги! Наталко, якщо я не помиляюся, у вас були питання?

ППА Н.Р. Так, в мене було ключове питання, я зараз скажу. В мене було питання, що там не зможуть складати люди, воно якось звучить "зі складними психічними", там ще якось озвучено, хвороби. Мене буде цікавити, хто буде складати перелік цих захворювань, як МОЗ це бачить? І також наскільки буде ймовірність, що люди будуть пробувати собі виготовити "липові" довідки, щоб цей іспит не здавати? І як би ви бачили зменшення цих ризиків?

Далі також ваша думка про зауваження ГНЕУ щодо того, що для людей з обмеженими фізичними можливостями складати це в інший спосіб? Чи можуть бути, передбачатися якісь, наприклад, у людей з психічними хворобами

спрощений текст чи то має сенс? Власне, це здається, прямо називається, які нозології будуть, як би ви це бачили? Дякую.

ГРИЩУК Р.П. Наталко, уточню, я зараз зачитую як є. "Не застосовується лише щодо осіб, які мають стійкі психічні інтелектуальні порушення, що підтверджується медичним висновком, виданим компетентним органом іноземної держави або відповідним закладом охорони здоров'я України". Це те, що є зараз в пропозиції.

Тому до МОЗу, напевно, питання: оце стійкі психічні інтелектуальні порушення, чи є вони визначені в законодавстві, чи мають вони перелік, що це? І чи реально те, що Наталка каже, такі довідки підроблювати чи ще щось? Це до Міністерства охорони здоров'я питання, у нас є представник.

УБОГОВ С.Г. Добрий день, шановні колеги. Сергій Убогов, Директорат медичної кадрової освіти і науки. Перелік є визначений, тому таке формулювання цілком прийнятне.

ГРИЩУК Р.П. А яка ваша позиція щодо розширення цього пункту, те, що пропонує ГНЕУ, розширення на осіб з інвалідністю, пов'язаних з порушенням зору, слуху, мовлення не поширюється ця норма, а вони хочуть розширити і на них?

УБОГОВ С.Г. Я вважаю, є сенс в тому, щоб додатково доопрацювати це питання. І треба зробити тоді нам робочу зустріч окрему, і тоді ми зможемо вже надати інформацію більш деталізовану, розширену по результатам цієї робочої зустрічі з авторами цієї пропозиції.

ГРИЩУК Р.П. Да, це ГНЕУ автори пропозиції. Я думаю, що, в принципі, вона логічно до другого читання може бути внесена, якщо там є така необхідність і буде узгоджена позиція. Підкомітет тоді ... .

ППА Н.Р. Але я тоді уточню перше питання. Чи можете ви уточнити хоч приблизно? Або то ви мені на звернення зможете дати відповідь, а не зараз. Які саме це можуть бути діагнози, що дозволить не складати ці тести?

УБОГОВ С.Г. Це треба тоді чіткий перелік. Нам також треба залучити до цього Директорат медичних послуг для того, щоб його коректно сформулювати.

ПША Н.Р. Я про першу частину запитання, що вже є у законопроекті.

ГРИЦУК Р.П. Наталка, давай, напевно, зверненням ми це отримаємо, воно будь-якому випадку є вже в тексті закону.

Тому пропозиція підкомітету прийняти за основу цей кабмінівський законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги! Я цілком підтримую цю ініціативу щодо пропозиції і необхідності при отриманні українського громадянства складати іспит зі знання державної мови, історії України та основу конституціоналізму. Але в мене дуже великі сумніви щодо навіть питання покладання адміністрування на Комісію з питань стандартів державної мови. Це не лише відсутність фахівців-конституціоналістів чи фахівців з історії України, але це просто призведе до необхідності збільшення цієї комісії, кадрове навантаження і відповідне бюджетне фінансування. Тому я утримаюся при голосуванні за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Колеги, чи є в когось ще бажання висловитися?

ПША Н.Р. Я просто думаю, що ми вже це питання на комітеті проговорювали, як краще зробити, хто б міг підготувати тести, то, напевно, вже до другого читання продовжимо.

_____ . Зараз законопроект не містить цього.

ГРИЦУК Р.П. Не містить цього, да. Друзі! Я зачитував пропозиції. В тексті зараз немає, в тексті на комісію з мови покладений тільки текст по мові, все, по Конституції і по історії не визначено на кого, в першому читанні не визначено, але це були пропозиції ... .

_____ . Це підзаконним актом..?

ГРИЩУК Р.П. Або до другого читання все ж таки визначать суб'єкт, хто буде проводити, або якщо не визначиться це законом, то Кабмін вирішує, хто буде проводити тести по Конституції і по історії України. А це була пропозиція.

ПША Н.Р. І ми розділяли, що одні можуть тест написати, а другі тести проводити, коли ... .

_____ . Абсолютно точно, так.

_____ . Якщо можна, я прокоментую, чому комісія сформулювала таку пропозицію, шановні народні депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

_____ . Ми сформулювали таку пропозицію тільки через те, що, бо насамперед через те, що Національна комісія зі стандартів державної мови вже протягом більше як року проводить іспити на визначення рівня володіння державною мовою для осіб, які хочуть набути громадянства України. У нас відповідний іспит опрацьований, завдання є, все. І є створена інфраструктура для проведення такого іспиту, місця проведення іспиту.

Тому ми запропонували використання нашої інфраструктури з метою організації за домовленістю з Міністерством освіти і науки України. Міністерство погоджується опрацювати відповідні завдання, які ми можемо використати для створення, власне, ще двох іспитів, бо йдеться не про один комплексний іспит, а про іспити з історії України, з основ Конституції і на рівень володіння державною мовою.

_____ . Просто мова йде про те, що якщо ми вводимо уповноважити якусь іншу юридичну особу, яка буде також проводити іспити для того самого контингенту, як для якого і проводить Національна комісія зі стандартів державної мови, там буде більше видатків державного бюджету на утримання або додаткові функції інших таких юридичних осіб. Тому зараз в пропозиціях Володимира Володимировича, Національної комісії, було те, щоб вони тільки адміністрували проведення іспитів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже це чули на підкомітеті. Дякую. Не напружуйтеся сильно, ми все одно зараз пустимо його на перше читання, до другого читання.

_____. Я не дуже сильно напружуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо народні депутати захочуть, вони внесуть правку, яка буде дуже однозначною. Тому, шановні колеги, якщо немає більше що доповнити і що зауважити з цього питання, то давайте поставимо на голосування проект рішення. Комітет з питань освіти, науки та інновацій ухвалив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону 7606 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Хто – за, прошу проголосувати.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Дякую, Валерій Вікторович. За – одноголосно.

Переходимо до наступного питання, питання сьоме, про створення робочої групи із напрацювання ініціативи з нормативно-правового забезпечення функціонування корпоративних закладів освіти.

Шановні колеги! Ми вже неодноразово питання це піднімали на комітеті і прийняли рішення комітетом на одному з минулих засідань про те, що ми створюємо робочу групу, яка би зайнялася напрацюванням, власне, цих ініціатив. Бо у нас в законодавстві про освіту є такий термін як «корпоративний заклад освіти», на жаль, нормативно-правових актів, які б унормовували їх функціонування, немає. Тому ми підготували, під головуванням Сергія Валерійовича Колебошина склад робочої групи, який би зайнявся опрацюванням цих питань. Склад у вас всіх є на руках.

Чи є додаткові пропозиції, зауваження? Як завжди, народні депутати можуть подавати в будь-який момент до складу цієї робочої групи ті кандидатури, які вони вважають за потрібне.

А Наталія Романівна хоче щось додати.

ППА Н.Р. Да, хочу вже додаться в групу робочу.

ГРИЦУК Р.П. Члени комітету за замовченням там знаходяться.

ППА Н.Р. Ні, в переліку не було. У наступному не було всіх членів. В наступній групі робочій там якось ширший перелік народних депутатів, а в цій менший.

ГРИЦУК Р.П. Перепрошую.

ВРОНОВ В.А. Мене теж додайте, будь ласка, Воронов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Наталія Романівна. Воронов там є.

ГРИЦУК Р.П. Воронов точно є, я бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додаємо Наталію Романівну.

Шановні колеги, немає більше заперечень? Якщо ні, прошу проголосувати за склад, затвердити цю робочу групу.

Хто – за?

ППА Н.Р. Піпа – за.

ВРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вісім.

КОВАЛЬ О.В. І Коваль – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дев'ять. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 8. Про створення робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України (реєстраційний номер 5450). За аналогією, одне з рішень, прийнятих на одному з попередніх рішень комітету, було створити робочу групу, яка б зайнялася підготовкою цього законопроекту до другого читання.

Робочу групу очолює Грищук Роман Павлович. В ній, мені здається, є всі члени комітету, я зараз перевірю. Так є, да, цього разу. І як завжди, колеги, ви можете додавати членів робочої групи в будь-який момент і ми їх затвердимо на засіданні комітету.

Ні в кого немає заперечень, зауважень до цього проекту рішення? Якщо ні, то прошу затвердити склад робочої групи.

Хто – за, прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дев'ять. Дякую, колеги, одногосно. Рішення прийнято.

І останній, передостанній пункт порядку денного про внесення змін до плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період восьмої сесії дев'ятого скликання.

Шановні колеги! У вас є проект рішення, ми додаємо ті законопроекти, які були зареєстровані за останній час, також ми вилучаємо зі своєї роботи ті, які вже були відхилені або зняті з розгляду.

Чи є якісь запитання, зауваження, пропозиції до проекту рішення? Якщо ні, то прошу проголосувати за нього.

Хто – за?

ПША Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дев'ять – за. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Останній пункт порядку денного, пункт 10, "Різне". Чи є в когось "Різне"?

Якщо ні, то я дякую всім за увагу, дякую за плідну роботу. Продовжуємо працювати, зустрінемося найближчими днями в залі. Ще раз всім дякую, гарного дня.

Засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій завершено. Всього найкращого!